Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

Asiantuntijalausuntopyyntö

U 71/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotusluonnoksesta komission asetukseksi tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun asetuksen (EU) N:o 651/2014 muuttamisesta (valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen muuttaminen)

Teema: Jatkokirjelmä UJ 26/2022 vp

Jatkokirjelmä UJ 26/2022 vp koskee komission heinäkuussa 2022 antamaa uudistettua ehdotusta valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (komission asetus (EU) N:o 651/2014) laajentamisesta. Komission aiempi ehdotus em. asetuksen laajentamisesta annettiin lokakuussa 2021 (U 71/2021 vp). Uudistettu ehdotus tavoittelee edelleen asetuksen mukauttamista siten, että se täydentää samanaikaisesti tarkistettavina olevia valtiontukisuuntaviivoja (aluetukia, riskirahoitustukia, tutkimus-, kehitys- ja innovointitukia ja ilmasto-,ympäristö- ja energiatukia koskevat suuntaviivat; E 116/2020 vp, E 65/2021 vp, E 88/2021 vp sekä E 89/2021 vp). Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan kannalta merkittävimpiä uudistuksia verrattuna vuoden 2021 asetusluonnokseen esitetään laajakaistatukiin. Lisäksi nykyisen asetuksen voimassaoloa jatkettaisiin näillä muutoksilla 31.12.2024 asti. Komission tavoitteena on hyväksyä asetus tammikuuhun 2023 mennessä.

Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja toteaa kunnioittavasti seuraavaa.

Jatkokirjelmässä UJ 26/2022 vp todetaan, että vuonna 2021 eduskunnalle annetussa U-kirjelmässä määritetyt kannat (U 71/2021 vp) ovat pääosin yhä perusteltuja. Vuonna 2021 määritellyn kannan mukaisesti valtioneuvosto pitää ehdotusta ja siihen nyt esitettyjä muutoksia pääosin kannatettavana. Samoin jatkokirjelmässä todetaan, että ehdotus helpottaisi EU:n elpymisvälineen täytäntöönpanoa sekä tukisi EU:n vihreän kehityksen ohjelman ja digitaalistrategian tavoitteiden saavuttamista. Samalla kuitenkin todetaan myös erikseen, että valtioneuvosto katsoo laajakaistatukia koskevien uudistusehdotusten osalta, että sääntelyn kiristäminen kesken EU:n elpymisvälinerahaston jakamisen nykyisten tukiohjelmien mukaisesti saattaisi vaarantaa tukihankkeiden käynnistymisen ja sääntelyn kiristämiseen tulisi sen vuoksi suhtautua kriittisesti.

Liikenne- ja viestintäministeriö viittaa edellä selostettuun sekä liikenne- ja viestintävaliokunnalle 9.12.2021 antamaansa lausuntoon VN/32074/2021 koskien komission aiempaa ryhmäpoikkeusasetuksen muutosehdotusta ja toteaa, että komission heinäkuussa 2022 uudistettua ehdotusta voidaan edelleen yleisellä tasolla pitää tervetulleena, mutta kiinnittää huomiota siihen, että ehdotetut muutokset eivät eräiltä osin edelleenkään ota huomioon riittävästi esim. vaihtoehtoisia käyttövoimia kuten biopolttoaineita. Erityisesti raskaan liikenteen osalta sähköllä kulkevia ajoneuvoja on markkinoilla hyvin vähän ja biopolttoaineilla kulkevia ajoneuvoja tarvitaan edelleen. Meriliikenteessä vaihtoehtoisten polttoaineiden osuus on erittäin alhainen, ja politiikkatoimien on tärkeää olla teknologianeutraaleja. Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo edelleen, että asetuksen soveltamisalaa tulisi laajentaa siten, että tuet eri vaihtoehtoisten käyttövoimien, ml. biokaasu, rahoittaminen vapautetaan ilmoitusvelvollisuudesta. Samoin ajoneuvojen hankinta- ja muuntotukien myöntäminen tulisi edelleen olla mahdollista ilman tarjouskilpailun järjestämistä. Sama koskee tukia meriliikenteen vähäpäästöisyyden edistämiseksi. Ministeriö kiinnittää myös yleisellä tasolla huomiota siihen, että digitaalisen ja vihreän siirtymän yhteentoimivuutta rakennetaan parhaiten kun näiden tavoitteiden edistämiseksi tähtäävien tukimekanismien menettelylliset edellytykset ovat yhdenmukaisia.

Liikenne- ja viestintäministeriö viittaa edellä esitettyyn ja toteaa, että Jatkokirjelmä UJ 26/2022 vp sekä siinä esitetty Suomen kanta vastaa ministeriön näkemystä asiassa.

Matleena Kurki-Suutarinen
Yksikön johtajan sijaisena, hallitusneuvos

Sara Vänttinen
Erityisasiantuntija

VN/28092/2022-LVM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Vänttinen Sara 91257066A	Kurki-Suutarinen Matleena 91185994N
2022-10-19	2022-10-19